

*Małgorzata Kupał**

*Paulina Rębisz***

Zielona Góra

**Program z zakresu wychowania plastycznego
„Przedszkolak – artystą”.
Innowacja pedagogiczna
„Cztery pory roku z teatrem w przedszkolu”**

**The curriculum in the field of Art Education
„Kindergartener – an artist”.
Pedagogical innovation
„Four Seasons with the theatre in a kindergarten”.**

Wstęp

„Moje przedszkole daje mi radość zabawy, jest źródłem artystycznego wyrażania samego siebie”. Tak brzmi misja Miejskiego Przedszkola nr 3 im. Misia Uszatka w Zielonej Górze. Jednym z zadań priorytetowych, wynikających z koncepcji pracy przedszkola na lata 2013-2018, jest rozwijanie twórczej aktywności plastycznej, muzycznej i teatralnej na bazie pedagogiki zabawy. My, nauczycielki, chcemy ze swojej strony zrobić wszystko, aby pomóc dzieciom przez zabawę rozwinąć umiejętności, zdolności a także nauczyć je jak radzić sobie z emocjami, wyrażać siebie w różnych formach. Dzięki innowacji „Cztery pory roku z teatrem w przedszkolu”, która prowadzona była w roku szkolnym 2014/2015, dzieci miały okazję bawić się w teatr i występować na scenie w roli aktorów.

* Miejskie Przedszkole nr 3 im. Misia Uszatka

** Miejskie Przedszkole nr 3 im. Misia Uszatka

W roku szkolnym 2015/2016 chciałybyśmy wprowadzić w przedszkolu program autorski z zakresu edukacji plastycznej – „Przed-szkolak-artystą”.

Działalność plastyczna, tak jak zabawa, jest jedną z głównych form aktywności dzieci oraz ich potrzebą rozwojową. „Dzieci w okresie przedszkolnym oraz szkolnym (zwłaszcza wczesnoszkolnym) przejawiają spontanicznie zainteresowanie plastyką, np. rysunkiem, a jeśli w sposób umiejętny zaznajomi się je z różnymi typami technik, które dzieciom nie sprawiają problemu (gwasz, ołówek, kredki, wycinanki, origami, collage, lepienie z plasteliny lub modeliny [...] to wtedy dzieci na ogół chętnie podejmują wyzwanie, a twórcza swobodna ekspresja wyobraźni sprawia im wielką radość i przyjemność”¹.

Prowadząc zajęcia plastyczne w swoich grupach a także zajęcia dodatkowe z zakresu edukacji plastycznej, które odbywały się w ramach wyrównywania szans edukacyjnych stwierdziłyśmy, zgodnie z powyższym cytatem, że dzieci bardzo chętnie biorą udział w zajęciach tego typu. Szczególnie interesujące są dla nich techniki, którymi nigdy się jeszcze nie posługiwały. Prace z wykorzystaniem nieznanymi przez nie materiałów lub z wykorzystaniem materiałów z życia codziennego są ciekawym doświadczeniem.

Mamy świadomość, że prowadzenie zajęć plastycznych ma wiele zalet istotnych dla rozwoju dzieci. Proponując im zajęcia tego typu rozwijamy wrażliwość artystyczną, wyobraźnię, zdolność myślenia i planowania pracy. Zajęcia plastyczne zaspokajają dziecięcą potrzebę aktywności, potrzebę działania i spożytkowania energii w sposób pożyteczny. Rysunek jest dla dziecka źródłem przyjemności i radości z własnej twórczości. Dzięki rysowaniu otrzymuje ono możliwość ekspresji własnych uczuć. Zajęcia plastyczne poprawiają koordynację

¹ M. M. Tytko, *Wychowanie artystyczne dzieci i młodzieży a kultura plastyczna*. W: *Wybrane problemy edukacji artystycznej dzieci i młodzieży*, A. Boguszewska, A. Mazur (red.), Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 2013, s. 11-12.

wzrokowo-ruchową i kształcą zdolności manualne, które dziecku będą szczególnie potrzebne t trakcie nauki pisania. M. Dmochowska rozpowszechniła pogląd, że próby pisania małych dzieci wywodzą się z rysunku. Dziecko naśladuje wówczas pismo dorosłych².

„Aby umożliwić rozwój ludzi w społeczeństwie, które samo znajduje się w rozwoju i aby pogłębić ich uczestnictwo we wspólnym życiu, trzeba kształtować nie tylko istoty ludzkie, ile osobowości, wolne i indywidualizowane, posiadające inicjatywę, zdolne do działań twórczych i odpowiedzialnych³”. Realizując program chcemy poświęcić dzieciom nasz czas a także zapewnić dostęp do różnorodności materiałów plastycznych, dzięki którym będą mogły stymulować swoje zdolności twórcze i rozwijać fantazję.

Program został napisany zgodnie z nową Podstawą Programową Wychowania Przedszkolnego z dnia 23 grudnia 2008r. (Dz. U. Nr 4, poz. 7 z 2009 r.), zgodnie z którą, celem wychowania przedszkolnego jest między innymi wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień, kształtowaniu czynności intelektualnych potrzebnych im w codziennych sytuacjach oraz dalszej edukacji a także wprowadzanie dzieci w świat wartości estetycznych poprzez rozwijanie umiejętności wypowiedzania się przez muzykę, małe formy teatralne i plastyczne.

Główne cele programu:

- rozwijanie wyobraźni, zainteresowań i uzdolnień plastycznych,
- rozwijanie poczucia własnej wartości i wiary we własne siły.

Cele szczegółowe:

- stymulowanie rozwoju i inspirowanie twórczych działań dzieci,

² M. Dmochowska, *Zanim dziecko zacznie pisać*, Warszawa: WSiP 1991, s. 24-33.

³ R. Gloton, C. Clero, *Twórcza aktywność dziecka*, Warszawa: WSiP, 1988, s. 27.

- czerpanie radości z własnej twórczości,
- integrowanie grupy poprzez działanie,
- uczenie dzieci współdziałania.
- zaspokajanie potrzeb natury emocjonalnej i społecznej,
- zaspokojenie potrzeby akceptacji,
- rozwijanie wyobraźni przestrzennej i ekspresji twórczej,
- uwrażliwianie na piękno otoczenia,
- wyrażanie własnych obserwacji i doświadczeń w formie plastycznej,
- rozwijanie poczucia estetyki,
- doskonalenie sprawności manualnej,
- doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- nazywanie podstawowych materiałów plastycznych,
- nazywanie i rozróżnianie niektórych dziedzin sztuki takich jak ceramika, rzeźba, malarstwo,
- nazywanie podstawowych barw, tworzenie barw pochodnych, dzielenie ich na ciepłe i zimne,
- bezpieczne posługiwanie się narzędziami i przyborami,
- stworzenie okazji do poznawania różnych technik plastycznych,
- stworzenie okazji do posługiwania się różnymi materiałami.

Zadania nauczyciela:

- zorganizowanie miejsca do działań plastycznych,
- tworzenie przyjaznej atmosfery oraz klimatu sprzyjającego pracy twórczej,
- zaspokajanie potrzeby bezpieczeństwa, akceptacji, swobody,
- inspirowanie dzieci, motywowanie do zabawy plastyką poprzez wyzwalanie w nich ciekawości, rozwijanie wyobraźni i fantazji,

- zachęcanie dzieci do tworzenia, odkrywania, wypowiedzania się w różnych technikach plastycznych.

Warunki realizacji programu:

Przygotowanie sali do zajęć – wyposażenie w materiały papierniczne, tekstylne, przyrodnicze, narzędzia malarskie potrzebne do wykonywania prac plastycznych, technicznych i plastyczno-technicznych.

Umiejętności, które dziecko powinno nabyć po zakończeniu programu:

- rysuje kredką świecową, ołówkową, pastelową, mazakiem, kredą, patykiem, węglem, świecą, na różnych rodzajach papieru,
- maluje farbami plakatowymi, akwarelami, palcami, pędzłami, folią oraz z użyciem innych przedmiotów na równych materiałach o różnych wielkościach tj papier, tektura, gazeta,
- rysuje i maluje inspirowane muzyką,
- eksperymentuje podczas wykonywania prac plastycznych korzystając z różnych materiałów,
- wykonuje prace przestrzenne i półprzestrzenie z papieru, łączy w różny sposób elementy,
- wykonuje wydzieranki, nakleja, skleja elementy tworząc kompozycję,
- wykonuje pracę łącząc różne tworzywa z materiałem przyrodniczym oraz innymi materiałami tj, koraliki, piórka, wstążki, patyczki, cekiny, wełna,
- stempluje używając do tego różnych materiałów tj gumki recepturki, śrubki, gumki frotki, korki, balony wypełnione mąką, solą, mąką ziemniaczaną, gazetą, makaronem, różnymi przedmiotami z życia codziennego, samodzielnie wykonanymi stemplami z warzyw czy plasteliny,
- lepi z mas plastycznych,

- wykonuje prace plastyczne w konwencji sztuki ludowej zgodnie z kalendarzem roku np malowanie pisanek,
- poznaje dzieła sztuki i ich twórców: obrazy, fotografie, wybrane zabytki,
- wykonuje prace plastyczne indywidualnie, grupowo i zespołowo,
- dokonuje oceny wytworów swojej pracy.

Metody:

- praca według wzoru,
- metoda zadań inspirujących,
- metoda swobodnej ekspresji.

Techniki wg M. Dmochowskiej:

- przestrzenne: układanie, zabawy konstrukcyjne, wycinanie, lepienie, majsterkowanie;
- płaskie: rysowanie, malowanie, wydzieranie, stemplowanie, wyszywanie.

Wybrane techniki plastyczne do wykorzystania podczas realizacji programu:**Rysowanie:**

- kredką ołówkową,
- kredką świecową (uwzględniając różne ułożenie kredki),
- kredką pastelową,
- ołówkiem, gumką.
- węglem,
- kredą,
- mazakiem (na kartce, płótnie),
- patykiem, tuszem na brystolu, na mokrej kartce,
- patykiem na podkładzie z plasteliny,

- patykiem na podkładzie z farby klejowej,
- świecą na kartce (niewidzialny rysunek).
Malowanie:
 - farbą plakatową pędzlem (także puentylizm), gąbką, patyczkiem, (także puentylizm),
 - farbą plakatową na mokrej kartce,
 - malowanie makaronu farbą,
 - malowanie palcami,
 - malowanie farbą plakatową poprzez odbijanie folii,
 - malowanie farbą klejową (wydrapywanka),
 - malowanie akwarelą,
 - malowanie farbami tekstylnymi,
 - malowanie atramentem,
 - malowanie na podkładzie z grysiku, kaszki, piasku, soli, cukru,
 - malowanie za pomocą dmuchania i rysowanie patykiem i tuszem na powstałej plamie.

Stemplowanie za pomocą różnych przedmiotów (stempli wykonanych samodzielnie a także gotowych).

Wydzieranka z kolorowych gazet, kolorowego papieru.

Wycinanka z kolorowego papieru, czasopism, szmatek.

Wykonanie pracy półprzestrzennej techniką origami.

Prace z materiałem naturalnym (szyszki, kasztany, żołądzie, jarzębina).

Prace z zastosowaniem produktów żywnościowych (soki owocowe, owoce, makarony, kasze, cukier, sól, przyprawy).

Prace z wykorzystaniem mas plastycznych:

- masa solna,

- masa papierowa,
- masa gipsowa.

Ćwiczenia kreatywności:

- wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem muszelek i plasteliny,
- wykonanie woskowych obrazków (dowolnej kompozycji z ostrużyn kredek świecowych),
- wykonanie collage ze strużyn kredek drewnianych, kredek, mazaków, farb w sztyfcie,
- wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem figur geometrycznych,
- wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem plamy,
- wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem białych pasków papieru,
- wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem futerka, szmatki, sznurka, kolorowej wełny,
- wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem ołówka, kleju i kaszki manny.

Formy:

Grupowa, zespołowa i indywidualna.

Miejsce:

Przedszkole – sala i podwórko przedszkolne

Termin realizacji:

rok szkolny 2015/2016

Programem objęta zostanie

jedna grupa przedszkolna (19 osób), do której będą uczęszczali dzieci nowopryjęte oraz te, które uczęszczają do przedszkola drugi rok. Pozostałe dwie grupy starsze miały już okazję korzystać

z zajęć plastycznych w ramach wyrównywania szans edukacyjnych a najmłodsza grupa przedszkolna będzie potrzebowała naszym zdaniem tego roku głównie na adaptację.

Zajęcia będą się odbywały raz w tygodniu w małych grupkach lub z całą grupą zależnie od potrzeb.

Ewaluacja

Analiza funkcjonowania programu dokonana będzie poprzez:

- opinię nauczycieli na temat prezentowanych przez dzieci umiejętności,
- zgromadzone prace plastyczne dzieci,
- eksponowanie prac dzieci,
- obserwację dzieci w warunkach naturalnych,
- wywiad z dziećmi uczęszczającymi na zajęcia plastyczne,
- osiągnięcia dzieci w konkursach plastycznych.

Zaplanowane działania edukacyjne w poszczególnych miesiącach:

WRZESIEŃ

Sprawdzenie umiejętności manualnych dzieci.

PAŹDZIERNIK

„Słodkie owoce” – malowanie farbami plakatowymi na cukrze.

„Jesienny obrazek” – zastosowanie techniki puentylizmu z wykorzystaniem jesiennych kolorów.

„Jesienne liście” – odbijanie liści w różnych kształtach, pomalowanych różnymi kolorami na kartce papieru. Tworzenie kompozycji.

„Ludziki” – praca przestrzenna z wykorzystaniem materiałów naturalnych.

LISTOPAD

„Parasole” – malowanie patyczkami kosmetycznymi.

Stemplowanie stempelkami wykonanymi przez dzieci z warzyw.

Nauka rysowania misia wg wzoru.

Wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem plamy.

GRUDZIEŃ

„Gipsowe aniołki” – wykonanie figurek z gipsu.

„Pomarańczowe ozdoby” – wykonanie choinkowych ozdób z suszonych plastrów pomarańczy.

„Choineczki” – ozdabianie błyskotkami choinek, wyciętych z materiału, malowanie farbami do tkanin.

„Gwiazdka” – wydzieranka z żółtego papieru.

STYCZEŃ

„Korale dla babci” – wykonanie naszyjnika z makaronu.

„Drobniak dla dziadziusia” – wykonanie niespodzianki na dzień dziadka.

Wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem futerka, szmatki, sznurka, kolorowej wełny.

„Karnawałowe baloniki” – wyszywanka na papierze (wyklejanie konturów wełną, wypełnianie wzoru na zasadzie kolorowan-ki).

LUTY

Wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem figur geometrycznych.

„Bałwanki nocą” – malowanie gąbką.

„Serduszkowy dzień” – praca grupowa, malowanie serduszek palcami.

„Ciepłe czapki w wesołe wzorki” – przewlekanie wełny przez dziurki wykonane dziurkaczem na czapkach wyciętych z tektury.

MARZEC

„Naturalnie czyli zdrowo” – poznanie naturalnych metod barwienia jajek.

„Kurczaczki wielkanocne” – wykonanie pracy przestrzennej z wykorzystaniem tektury i piórek.

„Wielkanocne jajeczka” – lepienie z masy solnej.
Wydzieranka z kolorowych gazet – temat dowolny.

KWIECIEŃ

Wydrapywana na podkładzie z farby klejowej – temat dowolny.

Rysowanie ołówkiem i gumką.

„Motylki” – praca grupowa – zastosowanie techniki origami.

Malowanie farbami tekstylnymi.

MAJ

Wykonanie woskowych obrazków (dowolnej kompozycji z ostrużyn kredek świecowych).

Niespodzianka dla mamusi – obklejanie butelek szklanych masą papierową, malowanie jej farbami.

„Breloczek dla taty” – wykonanie breloczków poprzez nakładanie koralików na formy.

„Kolorowy chodnik” – rysowanie kredą wg pomysłów dzieci na placu przedszkolnym.

CZERWIEC

„Niewidzialny obrazek dla przyjaciela” – malowanie sokiem cytrynowym.

Wykonanie collage ze strużyn kredek drewnianych, kredek, mazaków, farb w sztyfcie.

Wykonanie dowolnej pracy z wykorzystaniem muszelek i plasteliny.

„Morskie opowieści” – praca zespołowa, malowanie rękami z wykorzystaniem techniki „mokre w mokrym”.

Bibliografia

GLOTON R., CLERO C., *Twórcza aktywność dziecka*, Warszawa 1988.

DMOCHOWSKA M., *Zanim dziecko zacznie pisać*, Warszawa 1991.

TYTKO M. M., *Wychowanie artystyczne dzieci i młodzieży a kultura plastyczna*, [w:] *Wybrane problemy edukacji artystycznej dzieci i młodzieży*, A. Boguszewska, A. Mazur (red.), Lublin 2013.

Innowacja pedagogiczna: „Cztery pory roku z teatrem w przedszkolu”

Wstęp

Jak pisała Joël Maireau „...teatr to nie tylko domena wielkich, wspaniałych aktorów i autorów, którzy tworzą widowisko dla osoby dorosłej, obytej z kulturą publiczności”⁴.

Teatralne działania, które dzieci podejmują odgrywając role, są bardzo istotne z punktu widzenia wychowania przedszkolnego. Dzieci uczą się wtedy poruszania w przestrzeni, słuchania, wypowiedzania się oraz współdziałania w zespole. Dzięki zabawom teatralnym dziecko poznaje siebie i swoje możliwości, różne sposoby komunikacji z otoczeniem, oswaja się z innymi, uczy się akceptacji i współdziałania.

Występ w inscenizacji wzbogaca przeżycia dziecka, pozwala wyzwoić emocje, stwarza możliwość nauki przez zabawę. Niejednokrotnie jest dla dziecka szansą. Wstępy teatralne uczą dzieci współdziałania a także używania pozawerbalnych form przekazu, takich jak: mimika, gest, ruch. Bardzo ważne jest zatem umożliwianie im wcielania się w role i występowania na scenie. „Magia dziecięcego teatru może działać długo, rozbudzając potrzebę kontaktu z książką i prawdziwą sceną”⁵ co jest niezmiernie ważne w sytuacji, kiedy telewizor jest dla dziecka bardziej dostępny.

Inszenizacja jest okazją by dzieci mogły przeistoczyć się w kogoś innego, na kogo zwrócone są oczy widzów. Zabawa w teatr jest wspaniałym przeżyciem i sprawia ogromną radość. Jak wiele jest ról, tak wiele też charakterów dzieci. Istotne jest by dobrać kwestię odpowiednio do możliwości dziecka. Nie każdy lubi znajdować się w centrum zainteresowania i nie musi odgrywać

⁴ D. Mégrier, *Zabawy teatralne w przedszkolu*, Warszawa: Wydawnictwo Cyklady, 2000, s. 7.

⁵ T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *Na słoneczne i deszczowe dni, wiersze opowiadania teatrzycy dla przedszkoli*, Warszawa: WSiP 1998, s. 5.

pierwszoplanowej roli. Jednak ważne jest dla nas zaangażowanie w przedstawienie wszystkich dzieci.

Małgorzata Piotrkowska pisała, że: „dzięki przeglądowi teatralnym dla przedszkolaków nawiązują się i zacieśniają kontakty między grupami, dziećmi, przedszkolami”⁶. Są one dla dzieci niecodziennym przeżyciem ponieważ dają możliwość występu na prawdziwej scenie w teatrze. Chcemy więc przygotować grupy kończące przedszkole do tego występu, a także przedstawić teatryki na każdą porę roku dla przedszkolaków z naszej placówki.

Innowacja „Cztery pory roku z teatrem w przedszkolu” powstała w celu umożliwienia dzieciom z grup kończących przedszkole obcowania z teatrem, tworzenia teatru a przez to rozwijania ich twórczości.

Inspiracja do opracowywania i wdrożenia innowacji

Obserwując dzieci w przedszkolu zauważyliśmy, że przepadają one za zabawami teatralnymi. Lubią przebierać się w stroje, posługiwać rekwizytami, bawić się pacynkami i kukiełkami.

Bazując na zainteresowaniach można zatem rozwinąć umiejętności dzieci, takie jak: rozróżnianie przestrzeni realnej i fantastycznej, poznawanie własnego ciała, rozbudzanie wyobraźni, słuchanie, wyrażanie własnych uczuć i wzruszeń, zaangażowanie i pokora poprzez uznanie faktu, że w teatrze wszyscy są równi, bo nie ma dobrych i złych ról

Teatr jest pewnego rodzaju formą uwrażliwiania na drugiego człowieka, co jest wynikiem obcowania ze sztuką i słowem mówionym. Dzięki zabawom teatralnym można pomóc dzieciom uświadomić sobie różnice między fikcją a rzeczywistością. W teatrze fikcja staje się rzeczywistością podczas odrywania roli. Dziecko uświadamia sobie co to jest powrót do rzeczywistości, czuje zmianę po zejściu ze sceny. Przydzielane role będą dopasowane do umiejętności i możliwości dzieci, aby optymalnie wykorzystać ich

⁶ B. B. Jadach, *Cztery pory roku z teatrykiem u boku. Scenariusze inscenizacji uroczyściwości przedszkolnych*, Warszawa: Fraszka Edukacyjna 2011, s. 4.

potencjał. Podczas zajęć dzieci będą uczyły się także współpracy i dyscypliny, bardzo ważnej w momencie rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej. Zabawy w teatr rozwijają osobowość dziecka, zaspokajają jego potrzeby emocjonalne. Dzięki temu dziecko jest otwarte na cały otaczający je świat.

Wdrażana innowacja odnosi się do koncepcji pracy przedszkola na lata 2013-2018, w której jednym z głównych celów jest rozwijanie twórczej aktywności dzieci.

Główny cel innowacji:

- obcowanie dzieci z teatrem

Cele szczegółowe:

- stymulowanie rozwoju i inspirowanie twórczych działań dzieci,
- uczenie dzieci współdziałania,
- uczenie dzieci rozróżniania dwóch typów przestrzeni: realnej i fantastycznej,
- rozwijanie sprawności fizycznej, uświadamianie własnych możliwości fizycznych oraz budowy ciała,
- uwrażliwienie na piękno słowa mówionego,
- rozwijanie logicznego myślenia poprzez kształtowanie pojęć,
- nabywanie doświadczeń komunikowania się zarówno w sposób werbalny, jak i niewerbalny,
- wytwarzanie pozytywnych relacji i postaw w zakresie rozwoju dziecka,
- zaspokajanie potrzeb natury emocjonalnej i społecznej,
- zaspokojenie potrzeby akceptacji,
- wzbogacanie przeżyć dzieci i rozwijanie wyobraźni,
- rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem literackim,
- bogacenie czynnego słownictwa dzieci i uściślenie pojęć związanych z działalnością teatralną,

- rozwijanie umiejętności przedstawiania poznanych utworów za pomocą gestu, mimiki, ruchu,
- wdrażanie do posługiwania się mową poprawną pod względem gramatycznym i fleksyjnym,
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych jako źródła wiedzy i przeżyć,
- rozwijanie aktywności twórczej w zakresie słowa mówionego,
- rozwijanie umiejętności operowania głosem pod względem intonacyjnych,
- wdrażanie dzieci do zaangażowania w proponowane działania.

Zadania:

- zapoznanie dzieci z organizacyjnym aspektem działalności teatru. Poznanie wystroju teatru oraz ludzi tam pracujących,
- rozwijanie umiejętności potrzebnych do bycia aktorem,
- przygotowanie przedstawień teatralnych.

Treści innowacyjne i warunki realizacji:

Treści innowacyjne związane będą pośrednio i bezpośrednio z zadaniami, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia celów.

Innowacja poszerza program wychowawczy. Angażuje wszystkie dzieci z grup kończących przedszkole do występu na scenie. Realizowana jest w godzinach pracy przedszkola. Działania związane z realizacją innowacji prowadzone będą dwa razy w tygodniu po 15 minut w zakresie ćwiczeń, rozwijających konkretne umiejętności tj. prawidłową wymowę, koncentrację uwagi, ćwiczenie pamięci, ćwiczenia ruchowe, zabawy muzyczne itd. oraz w zależności do potrzeb podczas przygotowań przedstawień teatralnych.

Po zakończonej innowacji dziecko:

- zna zasady działania teatru,
- potrafi współdziałać w grupie,

- akceptuje siebie i innych,
- posiada własną wrażliwość estetyczną,
- ma rozwiniętą koordynację i sprawności ruchową,
- ma rozwiniętą orientację w schemacie własnego ciała i przestrzeni,
- ma zaspokojone potrzeby emocjonalne, społeczne i potrzebę akceptacji,
- ma rozwiniętą mowę,
- zna różne sposoby komunikowania się.

Metody:

- oparte na słowie (opowiadanie, pogadanka, dyskusja, praca z tekstem literackim),
- oparte na obserwacji (oglądanie przedstawień, wycieczka do teatru),
- oparte na działalności praktycznej (rozwijanie umiejętności dzieci, które są spójne z celami szczegółowymi, przygotowywanie przedstawień).

Formy:

grupowa, zespołowa i indywidualna.

Miejsce:

przedszkole
Teatr Lubuski

Rodzaj innowacji:

programowa-poszerzająca

Termin realizacji:

rok szkolny 2014/2015

Innowacją objęte zostaną:

dzieci z dwóch najstarszych grup, kończących edukację przed-szkolną.

Charakterystyka grup:

1. Grupa I – 23 osoby
2. Grupa II – 31 osób

Ewaluacja:

W celu sprawdzenia efektów wprowadzonej innowacji na bieżąco monitorowane będą zaplanowane działania.

Dokładna analiza funkcjonowania programu w codziennej praktyce dokonana będzie poprzez:

- obserwację dziecka w warunkach naturalnych,
- cykliczne organizowanie przedstawień teatralnych zgodnie z tytułem innowacji „Cztery pory roku z teatrem”,
- ankietę ewaluacyjną dla nauczycieli,
- przygotowanie wystawy fotograficznej podsumowującej działalność teatralną dzieci,
- wywiad grupowy z dziećmi.

Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji zwrotnej na temat funkcjonowania innowacji. Zebrane informacje posłużą do sporządzenia raportu, porównania zamierzonych celów i osiągniętych rezultatów, a także wyciągnięcia wniosków i zaplanowania ewentualnych działań uwzględniających uzyskane wyniki, przeznaczonych do realizacji w przyszłości.

Przygotowany raport z opracowanymi wnioskami zostanie przedstawiony Dyrektorowi i Radzie Pedagogicznej.

W celu zebrania danych zostaną wykorzystane:

- ankiety,
- wywiad,
- dyskusja,

- obserwacja w warunkach naturalnych,
- zdjęcia wykonywane podczas przedstawień teatralnych i przygotowań.

Po zakończeniu innowacji i podsumowaniu wniosków zostaną zapoznani:

- dyrektor przedszkola,
- nauczyciele,
- kuratorium oświaty.

Harmonogram działań:

Lp	Zadania	Termin realizacji	Osoby realizujące
1.	Doskonalenie konkretnych umiejętności dzieci tj. . prawidłowa wymowa, koncentracja uwagi, ćwiczenie pamięci, ćwiczenia ruchowe, zabawy muzyczne itd.	Dwa razy w tygodniu po 15 minut w ciągu całego roku.	Małgorzata Kupaj Paulina Rębisz oraz w zależności od określonego zadania inni nauczyciele pracujący w przedszkolu, rodzice
2.	Oglądanie przedstawień teatralnych w wykonaniu aktorów.	W zależności od oferty, w ciągu całego roku.	
3.	Wycieczka do teatru	W zależności od ustalonego terminu	
4.	Przedstawienie jesienne „Jesienna muzyka-przedszkolne nutki”	Listopad 2014	
5.	Przedstawienie zimowe „Jasełka”	Grudzień 2014/ styczeń 2015	

Lp	Zadania	Termin realizacji	Osoby realizujące
6.	Przedstawienie wiosenne „Wiosna i chore słonko”	Marzec 2015	Małgorzata Kupaj Paulina Rębisz oraz w zależności od określonego zadania inni nauczyciele pracujący w przedszkolu, rodzice
7.	Przegląd teatrzyków dziecięcych	Kwiecień 2015	
8.	Oglądanie przedstawienia, przygotowanego przez rodziców	Maj/czerwiec 2015	
9.	Przedstawienie letnie „Morskie opowieści”	Czerwiec 2015	

Bibliografia

Dziurzyńska T., Ratyńska, Stójowa E., *Na słoneczne i deszczowe dni, wiersze opowiadania teatrzyki dla przedszkoli*, Warszawa: WsiP 1998.

Jadach B. B., *Cztery pory roku z teatrzykiem u boku. Scenariusze inscenizacji uroczystości przedszkolnych*, Warszawa 2011.

Mégrier D., *Zabawy teatralne w przedszkolu*, Warszawa 2000.